

Denktank 2

Oudenboekje

Help, er is een baby bij!

Hoe ontwikkelen baby's en peuters zich?

👶 Baby's (0 - 1,5 jaar)

Hebben veel nabijheid en veiligheid nodig.
Leren de wereld kennen via voelen, kijken, horen en bewegen.
Kunnen hun gevoelens nog niet uitleggen met woorden.
Huilen is hun manier om te zeggen: "Ik heb iets nodig."

👦 Peuters (1,5 - 3 jaar)

Zitten in de fase van "ikzelf!"
Willen zelfstandig zijn, maar hebben nog veel hulp nodig.
Kunnen nog niet goed omgaan met boosheid, jaloezie of frustratie.
Spelen vaak naast elkaar (parallel spel), nog niet echt samen.
Leren stap voor stap hun gevoelens onder controle houden.
→ Dit doen ze eerst met hulp van een volwassene (co-regulatie).

💡 Belangrijk:

Peuters doen niet lastig "om lastig te doen".
Gedrag is vaak een signaal

Wat verandert er wanneer er een baby bijkomt?

Een broertje of zusje krijgen is
een grote verandering.

Voor ouders is het mooi en
bijzonder.

Voor een peuter kan het ook:

- Verwarrend zijn
 - Spannend zijn
 - Onzeker maken
 - Jaloezie oproepen
-

De aandacht wordt verdeeld.
De dagroutine verandert.
Ouders zijn soms moe.

Welk gedrag kan je zien bij het oudste kind?

Na de geboorte van een baby kan een peuter:

- Meer aandacht vragen
- Terug "baby gedrag" tonen (regressie)
- Slechter slapen
- Sneller boos worden
- Bijten, slaan of duwen
- Speelgoed afpakken
- Meer huilen of klampen

⚠ Dit gedrag betekent meestal niet:
"Mijn kind is stout."

👉 Het betekent vaak:
"Ik voel iets groots en weet niet hoe ik dat moet tonen."

Waarom doet mijn peuter dit?

Achter gedrag zit altijd iets

Bijvoorbeeld:

- Ik mis mama of papa.
- Ik wil ook eens klein zijn.
- Ik begrijp niet waarom de baby altijd aandacht krijgt.
- Ik ben moe of overprikkeld.
- Ik wil controle voelen.

Peuters hebben nog weinig woorden voor grote gevoelens.
→ Daarom gebruiken ze gedrag.

IK MIS
MAMA

Hoe kan je als ouder helpen?

♥ 1. Geef erkenning aan gevoelens

Zeg bijvoorbeeld:

- "Ik zie dat je boos bent."
- "Het is moeilijk hè, een baby in huis."
- "Je wilt ook bij mama zijn."

Gevoelens mogen er zijn.
Pijn doen mag niet.

● 2. Stel duidelijke grenzen

Rustig en kort:

- "Stop. Wij doen elkaar geen pijn."
- "Bijten mag niet."

Blijf zelf kalm.
Kinderen leren van
jouw reactie.

🕒 3. Zorg voor rust, regelmaat en voorspelbaarheid

Peuters hebben nood aan:

- Vaste eetmomenten
- Vaste slaapmomenten
- Rituelen
(bv. verhaaltje voor het slapengaan)

Rust vermindert spanning.

😊 4. Geef positieve aandacht

Zie wat goed gaat:

- "Wat help jij goed!"
- "Fijn dat je zacht bent voor de baby."
- "Dankje dat je wachtte."

Positieve aandacht werkt sterker dan straffen.

👶 5. Betrek je peuter bij de baby

- Laat hem een pampers halen
- Samen zingen voor de baby
- Knuffelmoment met z'n drieën

Zo voelt je kind zich belangrijk.

Wat als mijn peuter bijt of slaat?

Blijf rustig.

Stap 1: Stop het gedrag

Ga ertussen.
Zeg kort: "Stop. Dat doet pijn."

Stap 2: Troost het andere kind

Zo leert je peuter dat pijn doen gevolgen heeft.
De aandacht gaat naar het andere kind.

Stap 3: Benoem het gevoel

"Was je boos?"
"Wou je het speelgoed?"

Stap 4: Toon wat wel kan

"Je mag zeggen: stop."
"Je mag hulp vragen."

Geen lange uitleg.
Peuters leren door herhaling.

Wanneer moet ik me zorgen maken?

Meestal is dit gedrag tijdelijk.
Vaak vermindert het na enkele weken of maanden.

Zoek extra hulp als:

- Het gedrag heel extreem blijft
- Je kind zichzelf vaak pijn doet
- Je je als ouder erg onzeker of machteloos voelt

Praat met:

- De kinderopvang
- Een arts
- Het consultatiebureau

Je staat er niet alleen voor!

Samen sterk: ouder en opvang

Een goede samenwerking helpt je kind.

Vertel hoe het thuis gaat.

Vraag hoe het in de opvang loopt.

Spreek samen af hoe jullie reageren.

Zo creëer je duidelijkheid en consistentie voor het kind!

Tot slot

Een broer of zus krijgen is een grote stap.
Voor ouders én voor peuters.

Gedrag is communicatie.
Achter boosheid zit vaak verdriet of onzekerheid.

Met rust, liefde en duidelijke grenzen
komt je kind stap voor stap terug in evenwicht.

